

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	XIII
Przedmowa	XIX
Rozdział I. Źródła prawa pracy	1
§ 1. Zagadnienia ogólne	2
§ 2. Charakter prawny norm prawa pracy	5
§ 3. Źródła prawa pracy	5
I. Źródła powszechnego prawa pracy	5
1. Konstytucja	5
2. Ustawy i rozporządzenia	6
3. Umowy międzynarodowe	7
II. Specyficzne źródła prawa pracy	8
1. Układy zbiorowe pracy	8
2. Inne porozumienia zbiorowe	15
3. Regulamin pracy	15
4. Regulamin wynagradzania	17
5. Inne regulaminy	19
6. Statuty	19
III. Źródła prawa pracy o charakterze międzynarodowym (konwencje i zalecenia Międzynarodowej Organizacji Pracy, ustawodawstwo Unii Europejskiej, umowy międzynarodowe)	20
1. Konwencje i zalecenia MOP	20
2. Akty Unii Europejskiej	21
3. Umowy międzynarodowe	22
Rozdział II. Zasady prawa pracy	27
§ 4. Zagadnienia ogólne	29
I. Pojęcie i rodzaje zasad	29
II. Funkcje zasad prawa pracy	30
§ 5. Katalog zasad prawa pracy	30
I. Wolność pracy	31
II. Zasada swobody nawiązywania stosunku pracy	32
III. Zasada ochrony dóbr osobistych pracownika	33
IV. Zasada równości praw i równego traktowania w zatrudnieniu	34
V. Zakaz dyskryminacji w stosunkach pracy	37

VI. Zasada odpłatności za pracę	39
VII. Zasada prawa do wypoczynku	40
VIII. Prawo do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy	41
IX. Zaspokojenie potrzeb socjalno-bytowych	42
X. Ułatwienie podnoszenia kwalifikacji	43
XI. Zasada ochrony uprawnień pracowniczych	44
XII. Zasada wolności zrzeszania się w związki zawodowe i organizacje pracodawców	45
1. Związki zawodowe	45
2. Organizacje pracodawców	49
XIII. Partycypacja pracowników w zarządzaniu	50
XIV. Obowiązki pracodawców wobec związków zawodowych, samorządu załogi oraz rady pracowników	51
Rozdział III. Charakter prawny i nawiązanie stosunku pracy	57
§ 6. Charakter prawny stosunku pracy	59
§ 7. Nawiązanie umownego stosunku pracy	61
I. Podmioty stosunku pracy	61
1. Pracownik	61
2. Pracodawca	63
II. Umowa o pracę	64
1. Zawarcie umowy o pracę	64
2. Rodzaje umów o pracę	68
3. Treść umowy o pracę	74
III. Inne podstawy nawiązania stosunku pracy	76
1. Powołanie	76
2. Wybór	78
3. Mianowanie	80
4. Spółdzielcza umowa o pracę	82
Rozdział IV. Rozwiązanie, zmiana i wygaśnięcie stosunku pracy	97
§ 8. Rozwiązanie umowy o pracę	99
I. Rozwiązanie umowy o pracę na mocy porozumienia stron	99
II. Wypowiedzenie umowy o pracę	101
1. Wypowiedzenie umów terminowych	103
2. Wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony	104
III. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia	108
1. Rozwiązanie umowy o pracę przez pracodawcę z przyczyn zawinionych przez pracownika	108
2. Rozwiązanie umowy o pracę przez pracodawcę z przyczyn niezawinionych przez pracownika	110
3. Rozwiązanie przez pracownika umowy o pracę bez wypowiedzenia	113
§ 9. Zmiana treści umowy o pracę	114
I. Trwała zmiana (na czas nieokreślony)	114
II. Czasowa zmiana (na czas określony)	117
§ 10. Wygaśnięcie stosunku pracy	118

§ 11. Roszczenia pracownika z tytułu wadliwego rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy	120
I. Roszczenia pracownika z tytułu nieprawidłowego wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę	121
II. Roszczenia pracownika i pracodawcy z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia	123
III. Roszczenia pracownika związane z wygaśnięciem umowy o pracę	124
IV. Wspólny skutek przyznania pracownikowi odszkodowania lub przywrócenia go do pracy	124
Rozdział V. Zwolnienia z przyczyn niedotyczących pracownika (zwolnienia grupowe)	149
§ 12. Przesłanki zwolnień grupowych	150
§ 13. Tryb zwolnień przewidzianych ustawą	151
I. Wypowiedzenie umowy o pracę z przyczyn niedotyczących pracownika	151
II. Rozwiązanie w trybie porozumienia stron	153
§ 14. Szczególna ochrona przed zwolnieniami	153
I. Ochrona w razie zwolnień grupowych z przyczyn niedotyczących pracownika	153
II. Szczególna ochrona w razie zwolnień indywidualnych z przyczyn niedotyczących pracownika	155
§ 15. Świadczenia związane ze zwolnieniami grupowymi	156
§ 16. Ponowne zatrudnienie	156
Rozdział VI. Zakaz konkurencji	161
§ 17. Uwagi ogólne	162
§ 18. Zakaz konkurencji w czasie trwania stosunku pracy	163
§ 19. Zakaz konkurencji po ustaniu stosunku pracy	165
§ 20. Zakaz konkurencji w innych przepisach	168
Rozdział VII. Sytuacja prawna bezrobotnego	179
§ 21. Uwagi ogólne	180
§ 22. Pojęcie bezrobotnego	181
§ 23. Uprawnienia bezrobotnych	184
I. Zasiłek dla bezrobotnych	186
§ 24. Obowiązki bezrobotnych	189
§ 25. Obowiązki pracodawcy związane z zatrudnianiem	190
Rozdział VIII. Wynagrodzenie za pracę i inne świadczenia związane z pracą ...	195
§ 26. Wynagrodzenie za pracę	197
I. Pojęcie wynagrodzenia za pracę	197
II. Ustalenie wynagrodzenia za pracę	198
III. Systemy prawne regulowania wynagrodzenia za pracę	201
IV. Składniki wynagrodzenia za pracę	202
V. Ochrona wynagrodzenia za pracę	203
§ 27. Inne świadczenia związane z pracą	207

I. Wypłaty za czas niewykonywania pracy	207
1. Przeszój	208
2. Urlop wypoczynkowy i inne zwolnienia od pracy	208
3. Czasowa niezdolność do pracy	209
II. Odprawa rentowa lub emerytalna	209
III. Odprawa pośmiertna	210
IV. Wypłaty wyrównawcze	211
V. Świadczenia odszkodowawcze	211
Rozdział IX. Ochrona roszczeń pracowniczych w związku z niewypłacalnością pracodawcy	221
§ 28. Uwagi ogólne	222
§ 29. Niewypłacalność pracodawcy	225
I. Pojęcie niewypłacalności pracodawcy	225
II. Podmioty uprawnione do pomocy z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	226
§ 30. Roszczenie pracownicze w związku z niewypłacalnością pracodawcy	227
I. Rodzaje roszczeń zaspokajanych ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	227
II. Tryb realizacji roszczeń pracowniczych ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	228
Rozdział X. Czas pracy	233
§ 31. Czas pracy	234
I. Pojęcie czasu pracy	235
II. Wymiar i rozkład czasu pracy, okresy rozliczeniowe	236
1. Wymiar czasu pracy	236
2. Rozkład czasu pracy	238
3. Okresy rozliczeniowe	240
III. Systemy czasu pracy	241
1. Podstawowy czas pracy	241
2. Skrócony czas pracy	242
3. Przerwany czas pracy	242
4. Zadaniowy czas pracy	243
5. Równoważny czas pracy	243
6. Praca w ruchu ciągłym	244
7. Skrócony tydzień	244
8. Weekendowy system czasu pracy	244
IV. Praca w nocy oraz w niedziele i święta	245
V. Praca w godzinach nadliczbowych	246
VI. Okresy odpoczynku i przerwy w pracy	248
Rozdział XI. Urlopy wypoczynkowe i bezpłatne	255
§ 32. Urlopy wypoczynkowe	256
I. Pojęcie urlopu wypoczynkowego	256
II. Rodzaje urlopów wypoczynkowych	257
III. Nabycie prawa do urlopu wypoczynkowego	258

IV. Wymiar urlopu wypoczynkowego	259
V. Zasady realizacji prawa do urlopu wypoczynkowego	261
§ 33. Urlopy bezpłatne	263
Rozdział XII. Odpowiedzialność porządkowa i dyscyplinarna pracownika	271
§ 34. Odpowiedzialność porządkowa	272
I. Charakter prawny odpowiedzialności porządkowej	272
II. Katalog kar porządkowych	272
III. Tryb nakładania kar porządkowych	273
IV. Środki odwoławcze	274
§ 35. Odpowiedzialność dyscyplinarna	275
Rozdział XIII. Odpowiedzialność materialna pracowników	279
§ 36. Odpowiedzialność materialna pracownika	280
§ 37. Odpowiedzialność pracownika za szkody wyrządzone pracodawcy	281
I. Przesłanki odpowiedzialności	281
1. Szkoda	281
2. Bezprawność	282
3. Wina	283
4. Związek przyczynowy	284
II. Odpowiedzialność pracodawcy za szkodę wyrządzoną przez pracownika osobie trzeciej	285
III. Wysokość odszkodowania	285
§ 38. Odpowiedzialność materialna pracownika za mienie powierzone	286
I. Przesłanki odpowiedzialności za mienie powierzone i zakres odpowiedzialności pracownika	287
II. Ciężar dowodu	288
III. Odpowiedzialność za szkodę w mieniu powierzonym	289
IV. Wspólna odpowiedzialność odszkodowawcza za mienie łącznie powierzone	290
Rozdział XIV. Uprawnienia pracowników związane z rodzicielstwem	301
§ 39. Uwaga ogólna	302
§ 40. Ochrona zdrowia pracujących kobiet	302
I. Prace wzbronione kobietom w ciąży i w okresie karmienia dziecka piersią	302
II. Przeniesienie kobiety w ciąży (lub karmiącej piersią) do innej pracy	304
III. Praca kobiet w ciąży w nocy, w godzinach nadliczbowych oraz delegowanie poza stałe miejsce pracy	305
IV. Opieka pracownika nad dzieckiem do lat czterech	306
§ 41. Ochrona stosunku pracy kobiet w okresie ciąży i urlopu macierzyńskiego	306
§ 42. Uprawnienia pracujących kobiet oraz pracujących mężczyzn związane z wychowaniem dzieci	308
I. Prawo do urlopu macierzyńskiego	308
II. Prawo do urlopu ojcowskiego	310
III. Prawo do urlopu rodzicielskiego	311
IV. Prawo do urlopu wychowawczego	313

V. Prawo do dodatku w okresie urlopu wychowawczego	315
VI. Prawo do zwolnień od pracy	316
Rozdział XV. Zatrudnianie i ochrona pracujących młodocianych	327
§ 43. Młodociany	328
I. Pojęcie młodocianego	328
II. Zatrudnianie młodocianych	328
§ 44. Ochrona zdrowia młodocianych	330
Rozdział XVI. Świadczenia pracy	335
§ 45. Uwagi ogólne	335
§ 46. Świadczenia pracy	336
I. Treść świadczenia pracy	336
II. Tryb wydawania świadczenia pracy	337
III. Wniosek o sprostowanie świadczenia pracy	339
IV. Odpowiedzialność odszkodowawcza pracodawcy	339
Rozdział XVII. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe	347
§ 47. Zakres podmiotowy ustawy	349
I. Pojęcie wypadku przy pracy i pojęcie choroby zawodowej	349
1. Wypadek przy pracy	349
2. Choroba zawodowa	352
II. Odpowiedzialność za wypadki przy pracy	353
III. Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	354
1. Jednorazowe odszkodowanie dla pracownika	355
2. Jednorazowe odszkodowanie dla rodziny zmarłego pracownika	356
3. Renta inwalidzka	356
4. Renta rodzinna	357
Rozdział XVIII. Spory pracy	363
§ 48. Uwaga ogólna	364
§ 49. Spór indywidualny i zasady jego rozstrzygnięcia	365
I. Pojęcie sprawy z zakresu prawa pracy	365
II. Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy	366
III. Pojęcie sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych	374
IV. Postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych	374
§ 50. Spór zbiorowy i zasady jego rozstrzygnięcia	375
I. Pojęcie i przedmiot sporu zbiorowego	375
II. Strony sporu zbiorowego i sposoby ich reprezentacji	376
III. Tryb rozstrzygnięcia sporów zbiorowych	377
IV. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy	380
Rozdział XIX. Przedawnienie roszczeń	389
§ 51. Pojęcie przedawnienia	389
§ 52. Bieg i terminy przedawnienia roszczeń	391
I. Terminy przedawnienia roszczeń	391
II. Zawieszenie i przerwanie biegu terminu przedawnienia	392

Rozdział XX. Wybrane zagadnienia z pracowniczych ubezpieczeń społecznych	399
§ 53. Zagadnienia ogólne	400
§ 54. Obowiązek ubezpieczenia społecznego oraz obowiązki pracodawcy i pracownika	401
§ 55. Składki na ubezpieczenie społeczne	402
§ 56. Świadczenia pieniężne z tytułu choroby i macierzyństwa	404
I. Świadczenia pieniężne z tytułu choroby	405
1. Zasiłek chorobowy (art. 4–17 ZasiłkiU)	405
2. Świadczenie rehabilitacyjne (art. 18–22 ZasiłkiU)	407
3. Zasiłek wyrównawczy (art. 23–26 ZasiłkiU)	408
II. Świadczenia pieniężne z tytułu macierzyństwa	408
1. Zasiłek macierzyński (art. 29–31 ZasiłkiU)	408
2. Zasiłek opiekuńczy (art. 32–35 ZasiłkiU)	410
III. Zasiłek pogrzebowy	411
IV. Postępowanie w sprawach zasiłków	412
§ 57. Pracownicze programy emerytalne	412
Indeks rzeczowy	421